

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

พ.ศ.๒๕๓๖

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย
เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑(๖) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
ดิน พ.ศ.2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า 'ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราช
อิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ.๒๕๓๖'

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศ

พ.ศ. ๒๔๙๕

(๒) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑

(๓) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการ

ฝ่ายทหาร พ.ศ. ๒๕๒๘

(๔) ระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๒

บรรดามติคณะรัฐมนตรี คำสั่ง หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือที่ซึ่งขัดหรือ
แย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

'เครื่องราชอิสริยาภรณ์' หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ช้างเผือก หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์มงกุฎไทย แล้วแต่กรณี

'ข้าราชการการเมือง' หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยข้าราชการการเมืองหรือกฎหมายอื่น

'ข้าราชการ' หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายทหาร ข้าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแต่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน หรือองค์การของรัฐ รวมทั้งบุคคลที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ยกเว้นการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมติคณะรัฐมนตรี และตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

ข้อ ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๓

บททั่วไป

ข้อ ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนโดยพิจารณาเสนอขอพระราชทานของรัฐบาล เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

ข้อ ๘ ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่บุคคลใด ให้พิจารณาโดยรอบคอบว่า บุคคลนั้นได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนจนถึงขนาดควร

ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยมีไข่พิจารณาแต่เพียงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ หรือ ครบกำหนดระยะเวลาที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับพระราชทานรู้สึกภาคภูมิใจในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างแท้จริง และเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงด้วย

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ชั้นตราใด แก่บุคคลใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

หมวด ๒

การเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๙ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลับกัน โดยเลื่อนชั้นตราตามลำดับจากชั้นล่างสุดจนถึงชั้นสูงสุดตามลำดับ ดังนี้

(๑)	ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินมงกุฎไทย
(๒)	ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินช้างเผือก
(๓)	ชั้นที่ ๖	เหรียญทองมงกุฎไทย
(๔)	ชั้นที่ ๖	เหรียญทองช้างเผือก
(๕)	ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
(๖)	ชั้นที่ ๕	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
(๗)	ชั้นที่ ๔	จักรดาวภรณ์มงกุฎไทย
(๘)	ชั้นที่ ๔	จักรดาวภรณ์ช้างเผือก
(๙)	ชั้นที่ ๓	ตรีตาภรณ์มงกุฎไทย
(๑๐)	ชั้นที่ ๓	ตรีตาภรณ์ช้างเผือก
(๑๑)	ชั้นที่ ๒	ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย
(๑๒)	ชั้นที่ ๒	ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก
(๑๓)	ชั้นที่ ๑	ประดุมภรณ์มงกุฎไทย
(๑๔)	ชั้นที่ ๑	ประดุมภรณ์ช้างเผือก
(๑๕)	ชั้นสูงสุด	มหาวชิรมงกุฎ และ
(๑๖)	ชั้นสูงสุด	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

โดยให้พิจารณาถึงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ กำหนดระยะเวลา และความดีความชอบ เว้นแต่จะได้อำนาจให้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะต้องมีความ
สมบัติ ดังนี้

- (๑) เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ประพฤติดีและปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน
ด้วยความอุตสาหะ ซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง และ
- (๓) เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือต้องรับโทษจำ
คุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือ
ความผิดลหุโทษ

ข้อ ๑๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะเสนอปิดกั้นมิได้ เว้นแต่กรณีดังนี้

- (๑) เป็นการขอพระราชทานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้ต่างบัญชีกัน
- (๒) เป็นการขอพระราชทานตามที่ได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ หรือ
- (๓) เป็นการขอพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบดีเด่น กล่าวคือ ปฏิบัติหน้าที่ผ่า
อันตรายหรือปฏิบัติงานนอกเหนือหน้าที่เพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นงานสำคัญยิ่งและเป็นผลดีแก่ราชการหรือ
สาธารณชน หรือคิดค้นสิ่งหรือวิธีการอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ประเทศชาติได้เป็นผลสำเร็จ โดยให้ระบุ
ความดีความชอบให้เห็นเด่นชัดว่า ได้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ยิ่งประการใด เมื่อใดและได้
ผลดีอย่างไร

ข้อ ๑๒ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะเสนอเลื่อนชั้นตราก่อนครบกำหนดระยะเวลา
เวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้มิได้ เว้นแต่เป็นกรณีตามข้อ ๑๑ (๓)

ข้อ ๑๓ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะเสนอข้ามชั้นตรามิได้ เว้นแต่เป็นกรณี
ตามข้อ ๑๑ (๓)

ข้อ ๑๔ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีให้ขอพระราชทานในวโรกาสพระ
ราชพิธีเฉลิมพระชนพรรษา เว้นแต่การเสนอขอพระราชทานกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนตามข้อ ๑๔ การ
เสนอขอพระราชทานสำหรับชาวต่างประเทศตามข้อ ๒๔ และการเสนอขอพระราชทานสำหรับผู้ชายชนม์
ตามข้อ ๓๐ โดยให้เสนอขอพระราชทานได้ตามคราวแห่งความชอบและตามเหตุการณ์เป็นกรณี ๆ ไป

ข้อ ๑๕ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดรายการและจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วแจ้งเวียนให้กระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ ทราบ และถือปฏิบัติ

ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ จัดทำเอกสารดังกล่าวตามรายการและจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด โดยแยกเอกสารเป็นการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันและผู้ที่ต้องพ้นจากหน้าที่เพราะเกษียณอายุและให้เป็นไปตามลำดับชั้นตรา เครื่องราชอิสริยาภรณ์ คือ

(๑) ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย และ

(๒) ชั้นสายสะพาย

ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ ส่งเอกสารไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน

ภายหลังจากที่ได้ส่งเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว หากกระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ เห็นว่ามีบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ สูงขึ้นและมีคุณสมบัติอื่นครบตามหลักเกณฑ์ที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายประจำปี ก็ให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาได้แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

ข้อ ๑๖ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้เสนอรายชื่อผู้ที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับรัฐมนตรี

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำสภาผู้แทนราษฎร

(๓) ประธานวุฒิสภา สำหรับสมาชิกวุฒิสภาและข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำวุฒิสภา

(๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการการเมืองในสังกัด

(๕) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร

(๖) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง ปลัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวง หรือทบวง หัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และ

เลขานุการวุฒิสภา สำหรับ

(ก) ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ตะไตะยุติธรรม ผู้พิพากษาสมทบ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกันในสังกัด แล้วแต่กรณี

(ข) คู่สมรสของบุคคลที่มีสิทธิได้รับพระราชทาน

(๓) ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือปลัดกรุงเทพมหานคร สำหรับผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ตามกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

(๔) หัวหน้าหน่วยงานอื่นนอกจาก (๖) สำหรับบุคคลหรือพนักงานในสังกัด

(๕) คณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ แล้วแต่กรณี สำหรับบุคคลตาม (๑) ถึง (๔) ข้างต้นและบุคคลอื่นตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๓ ให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน ซึ่งประสงค์จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตามข้อ ๑๖ (๖) (ก) แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งทำหน้าที่รวบรวมและตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่างๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติและกลั่นกรองความดีความชอบตามที่กำหนดในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรองว่าเป็นบุคคลที่สมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้

ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง ยกเว้นปลัดกรุงเทพมหานครและหัวหน้าส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นอีกคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาถ่วงดุลและรับรองอีกชั้นหนึ่ง ก่อนเสนอไปยังบุคคลตามข้อ ๑๖ (๖)

สำหรับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตามข้อ ๑๖ (๔) ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประสงค์จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นในเขตจังหวัดของตน แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งทำหน้าที่รวบรวมตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่างๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติและกลั่นกรองความดีความชอบ ตามที่กำหนดในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรองว่าเป็นบุคคลที่สมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ แล้วเสนอไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๙ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งหลังจากวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่านมา จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน

(๒) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองหลายตำแหน่งหรือหลายครั้ง ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือหลายตำแหน่งรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๕๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งหลังจากวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่านมาจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน

(๓) ข้าราชการต้องมีระยะเวลารับราชการติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์นับตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนทหารหรือโรงเรียนตำรวจให้นับเวลาราชการตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการ หรือวันเริ่มเข้ารับราชการตำรวจ แล้วแต่กรณี ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน

(๔) ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

(๕) ตะติยะยุติธรรม หรือผู้พิพากษาสมทบ ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ หรือดำรงตำแหน่งมีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณี นับตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

(๖) พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน และบุคคลหรือพนักงานอื่น ต้องปฏิบัติงานติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ หรือไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ แล้วแต่กรณี นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

(๗) ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ต้องดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ หรือได้ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ได้ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา

ของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

ในการนับระยะเวลาตาม (๓) (๔) และ (๖) และการนับระยะเวลาเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เลื่อนชั้นตราให้สูงขึ้นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้หากผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถูกลงโทษทางวินัยในปีใด ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทานอีก ๑ ปี ยกเว้นโทษภาคทัณฑ์

ข้อ ๒๐ ผู้ขอรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ผู้ใดถูกกล่าวหาว่า

(๑) กระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงและถูกตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว หรือ

(๒) กระทำความผิดทางอาญา และอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญาในศาล แม้คดียังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว

ก่อนการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานในปีใด ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือบุคคลตามข้อ ๑๖ แจ้งพฤติการณ์ดังกล่าวให้คณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ แล้วแต่กรณีทราบด้วย และคณะกรรมการอาจมีมติให้รอการพิจารณาการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับผู้นั้นไว้ก่อนก็ได้

ข้อ ๒๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ข้าราชการกลาโหมพลเรือนให้ถือตามชั้นเงินเดือนที่ได้รับเทียบกับผู้มียศทหารตามอัตราตำแหน่งที่ดำรงอยู่

ข้อ ๒๒ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานของรัฐ ที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน และบุคคลหรือพนักงานอื่นที่ต้องพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุในปีใด ให้มีสิทธิได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปีที่พ้นจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นด้วย

หมวด ๓

การพิจารณาการเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๒๓ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) รองนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓) รัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวน ๕ คน	เป็นกรรมการ

- (๔) เลขานุการพระราชวังหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (๕) เลขานุการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ
- (๖) รองเลขานุการคณะรัฐมนตรีหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะรัฐมนตรีที่เลขานุการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายทุกชั้นตราแก่บุคคลที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย และ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายแก่บุคคลดังต่อไปนี้อีกด้วย

- (๑) องคมนตรี
- (๒) ข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง
- (๓) ข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรุงเทพมหานครตามกฎหมาย

ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร

- (๔) คู่สมรสของบุคคลที่มีสิทธิได้รับพระราชทาน

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อ
 กลับกรอง ตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๒๔ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

- (๑) รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ
- (๒) ปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวงที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการ
จำนวน ๕ คน
- (๓) เลขานุการ ก.พ. เป็นกรรมการ
- (๔) เลขานุการคณะรัฐมนตรี เป็นกรรมการ
- (๕) รองเลขานุการคณะรัฐมนตรีหรือผู้ช่วยเลขานุการคณะรัฐมนตรีที่เลขานุการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นกรรมการ
- (๖) ผู้อำนวยการกองประกาศิต เป็นกรรมการและเลขานุการ
- (๗) ข้าราชการในกองประกาศิตที่เลขานุการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพายทุกชั้นตรา

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อกลับ

กรอง ตรวจสอบหรือดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๒๕ เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเอกสารคำขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้ว ให้ตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่สมควรได้รับตามระเบียบนี้หรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้ แล้วเสนอคณะกรรมการ ตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาตามข้อ ๒๗ ต่อไป

ข้อ ๒๖ นอกจากอำนาจและหน้าที่ตามข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ แล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาการ เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายหรือชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แล้วแต่กรณีมีอำนาจ หน้าที่ดังนี้

- (๑) พิจารณาการยกเว้นคุณสมบัติของผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามข้อ ๑๐ (๓)
- (๒) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์กรณีขอพระราชทานปิดติดกัน ตามข้อ ๑๑ (๓)
- (๓) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กรณีขอพระราชทานเลื่อนชั้น ปราก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑๒
- (๔) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์กรณีขอพระราชทานข้ามชั้น ตามข้อ ๑๓
- (๕) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กรณีขอพระราชทาน ตามข้อ ๑๖ (๔) ทั้งนี้ มิให้นำความในข้อ ๑๕ และข้อ ๒๕ มาใช้บังคับ
- (๖) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กรณีผู้ขอพระราชทานถูก กล่าวหาและอยู่ระหว่างการสอบสวนหรือดำเนินคดีตามข้อ ๒๐
- (๗) พิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ใน ระเบียบนี้หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๒๗ เมื่อคณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ แล้วแต่กรณีพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลพร้อมทั้งชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่สมควรขอพระราชทาน ให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาเมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไป ยังสำนักราชเลขาธิการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนซึ่งไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการได้ ให้สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลผู้สมควรขอพระราชทานตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ต่อนายกรัฐมนตรี โดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๕

เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยัง สำนักพระราชเลขาธิการ เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และนำเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๒๓ หรือ ข้อ ๒๕ แล้วแต่กรณีเพื่อทราบต่อไป

หมวด ๔

การเสนอและการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานแก่บุคคลบางประเภท

ข้อ ๒๕ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับชาวต่างประเทศ ให้เสนอขอพระราช ทานได้เมื่อชาวต่างประเทศนั้นได้กระทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยให้กระทรวง ทบวง กรม ที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ข้างต้น ให้กระทรวง ทบวง กรม ที่เสนอ ขอพระราชทานแจ้งกระทรวงการต่างประเทศเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่เสนอขอพระราชทาน โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

ภายในบังคับธรรมเนียมปฏิบัติระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนเครื่องราชอิสริยาภรณ์เมื่อ กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเห็นสมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใดและชั้นตราใด แล้ว ให้กระทรวงการต่างประเทศทบทวนรัฐบาลที่ชาวต่างประเทศนั้นถือสัญชาติว่าจะขัดข้องการขอพระ ราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าวหรือไม่ หากไม่ขัดข้องให้กระทรวง ทบวง กรม ที่เสนอขอพระราช ทานแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาเมื่อ นายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชเลขาธิการเพื่อนำ ความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มิให้นำความในข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๕ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และ ข้อ ๒๕ มาใช้บังคับ

ข้อ 30 การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับผู้ชายชนม์ ให้กระทรวง ทบวง กรม ที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเสนอขอพระราชทานได้เมื่อผู้ชายชนม์ได้เคยกระทำคุณประโยชน์ เป็นอย่างยิ่ง โดยให้ส่งเอกสารไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณาเมื่อ นายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชเลขาธิการเพื่อ

นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
แล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มิให้นำความในข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๕ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ และ
ข้อ ๒๕ มาใช้บังคับ

ข้อ ๓๑ ให้คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย
หรือคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย แล้วแต่
กรณีเป็นผู้พิจารณาปัญหาในทางปฏิบัติตามระเบียบนี้ แล้วเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี